

история

850

ВЪПРОСА И ОТГОВОРА

човешко
тяло

изкуство

технология

география

животни

вселена

природа

enthusiast

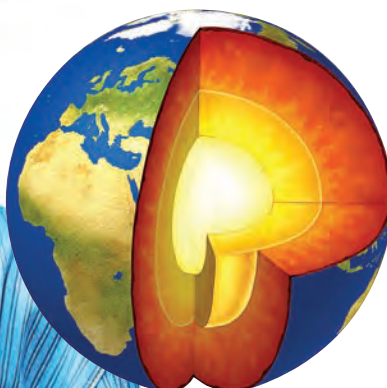
850

ВЪПРОСА И ОТГОВОРА

Превод от италиански
Гергана Калчева-Донева

enthusiast

София, 2024

СЪДЪРЖАНИЕ

- Самолет 8
- Африка 9
- Дървета и листа 10
- Александър Велики 11
- Хранене 12
- Америка 13
- Земноводни 14
- Изчезващи животни 15
- Храносмилателна система 16
- Араби 17
- Паякообразни 18
- Архитектура 19
- Огнестрелни оръжия 20
- Арктика и Антарктида 21
- Азия 22
- Атом 23
- Автомобил 24
- Варвари и викинги 25
- Карл Велики 26
- Замъци и рицари 27
- Катедрала 28
- Клетка и ДНК 29
- Мозък и нервна система 30
- Юлий Цезар 31
- Китоподобни 32
- Китай 33
- Кино 34
- Предколумбова цивилизация 35
- Климат 36
- Колизеум 37
- Покоряване на космоса 38
- Христофор Колумб 39
- Кръстоносни походи 40
- Сърце и кръвообращение 41
- Чарлз Дарвин 42
- Пустиня 43
- Динозаври 44
- Екология 45
- Древни египтяни 46
- Електрическа енергия 47
- Тревопасни 48
- Европа 49
- Фридрих II 50
- Семейство Коткови 51
- Финикийци 52
- Реки и езера 53
- Гори от умерения пояс 54
- Тропически гори 55
- Галилео Галилей 56
- Гърци 57
- Гражданската война в Америка 58
- Войната във Виетнам 59

850 ВЪПРОСА И ОТГОВОРА

- Войните в Залива 60
- Римска империя 61
- Импресионисти 62
- Насекоми 63
- Интернет 64
- Италия 65
- Леонардо да Винчи 66
- Луиджи XIV 67
- Луна 68
- Парна машина 69
- Бозайници 70
- Марко Поло 71
- Морета и океани 72
- Торбести 73
- Близък изток 74
- Микеланджело 75
- Минерали и скали 76
- Мекотели 77
- Монголи 78
- Планина 79
- Мускули и стави 80
- Наполеон 81
- Кораб 82
- Океания 83
- Риби 84
- Петър Велики 85
- Пирамиди 86
- Мостове и небостъргачи 87
- Прерию 88
- Първата световна война 89
- Примати 90
- Перспектива 91
- Радио и телевизия 92
- Ричард Львското сърце 93
- Дихателна система 94
- Влечуги 95
- Ренесанс 96
- Размножаване 97
- Френската революция 98
- Индустриалната революция 99
- Руската революция 100
- Гризачи 101
- Русия 102
- Скелет 103
- Откриването на Америка 104
- Втората световна война 105
- Сетива 106
- Змии 107
- Шекспир 108
- Слънчевата система 109
- Акулообразни 110
- Печатарство 111
- Съединени американски щати 112
- Шумери и асиро-вавилонци 113
- Телефон 114

■ Гръцки и римски храмове 115

■ Земя 116

■ Птици 117

■ Вселена 118

■ Стъкло 119

■ Вулкани 120

Именен показалец 121

САМОЛЕТ

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ?

Първоначално самолетът възниква като СПОРТНО СРЕДСТВО, предназначено за състезания и събития. Използвали са го предимно малцина експерти и страстни любители.

РЕКОРД

На 30 юни 2018 г.
202 517 самолета летят в небето.

Самолетът е транспортно средство, способно да лети във въздуха благодарение на тласъка на витло или реактивен двигател.

Кой е неговият изобретател?

Първият самолет се появява през 1901 г., когато **братята Райт** създават Флаера, който се издига във въздуха само за няколко секунди. Първият български самолет се появява през 1915 г.

КАК СЕ ЗАДЪРЖА?

Самолетът лети благодарение на явление, наречено **подемна сила**, която, въздействайки на крилето, успява да го задържи във въздуха.

Самолетите се делят на две основни категории – **военни** и **граждански**.

Въздушното **съпротивление** позволява на самолета да спира или да намалява скоростта, докато **тягата** го кара да се придвижва напред и да излита.

КАКВИ СА КРИЛЕТЕ?

Крилете могат да имат **НАЙ-РАЗЛИЧНИ ГЕОМЕТРИЧНИ ФОРМИ**: отделните им елементи трябва да са заоблени в горната част и почти плоски в долната.

В кои сфери се използва?

Макар в началото използването му да е било силно ограничено, днес това средство е много разпространено във **ВОЕННАТА, ТЪРГОВСКАТА И ТУРИСТИЧЕСКАТА** сфера, защото успява да транспортира хора във всяка точка на света.

Кога настъпва неговото развитие?

Годините по време на **ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА** са най-продуктивни и авангардни за авиационната индустрия.

АФРИКА

Африка е третият по големина континент на Земята с богата околна среда и разнообразни екосистеми – от пустинята Сахара през саваните, та чак до тропическите гори.

Какви етноси живеят там?

Африка е населена от многобройни етноси и племена, които са твърде различни едно от друго, например **БЕРБЕРИ**, **ТУАРЕГИ** и **АРАБИ**, които живеят на север от Сахара, както и **ПИГМЕИ** и **БАНТУ** – но на юг.

Какви езици се говорят?

На африканския континент се говорят почти **2000 РАЗЛИЧНИ ЕЗИКА**: има местни като суахили, но също така и някои европейски като английски и френски.

Какво представлява Източноафриканската рифтова долина?

Тази територия, разположена в централната част на Източна Африка, е изследвана от много антрополози, **ЗАЩОТО ОТТАМ ТРЪГВА ПРОИЗХОДЪТ НА ЧОВЕШКИТЕ СЪЩЕСТВА**. Най-древните останки на хомо сапиенс са открити в Етиопия: най-стар е скелетът на една жена австралопитек (Луси) отпреди около 3,2 милиона години.

СИГУРНО ЗНАЕШ?

Най-голямата страна в Африка е **АЛЖИР**.

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ?

АФРИКА се счита за люлката на човешкия род. Тя е континент, богат на история, който в миналото е населяван от велики цивилизации, например египетската, завещава ни удивителни свидетелства като големите пирамиди в Гиза и Величествените храмове в Луксор и Абу Симбел.

КАКЪВ Е КЛИМАТЪТ?

Африка е много обширен континент, затова и климатът варира според зоните: почти навсякъде е горещ, но приближавайки се към екватора, **става по-влажен**.

Каква е една от неговите характеристики?

Този континент се отличава с **РАЗНООБРАЗИЕТО И УНИКАЛНОСТТА НА ЖИВОТИНСКИТЕ ВИДОВЕ**, които го населяват: лъвовете, гепарди, зебри, жирафи, щрауси и хиени са само някои от тях.

ДЪРВЕТА И ЛИСТА

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ?

Листата на дървото са истински лаборатории, където възлеродният диоксид, който растението приема от външната среда, се ПРЕОБРАЗУВА В КИСЛОРОД.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА СЪБЛОТО?

Това е най-важната част на дървото, която издържа телото на всички негови клонове и се състои от различни слоеве, имащи различни функции.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ГОРАТА?

Това е среда, предоставяща оптималните условия за ИЗРАСТВАНЕТО НА ДЪРВЕТАТА, които след това се развиват като най-различни видове, давайки живот на цяло единство.

Дърветата са многогодишни гървесни растения, които покриват зелените площи на планетата Земя. Листата са техните основни органи.

Къде се намират?

Навсякъде! Дърветата растат навсякъде по Земята и всеки вид **СЕ Е АДАПТИРАЛ КЪМ НАЙ-РАЗНООБРАЗНИТЕ КЛИМАТИ.**

КАКВА ФОРМА ИМАТ?

Листата могат да имат различни характеристики и форми, затова се подразделят на категории. Основната разлика между тях е, че могат да бъдат **прости и сложни.**

СИГУРНО ЗНАЕШ?

ЛИСТАТА могат да бъдат вечнозелени или листопадни.

Листото се състои от четири части.

ПРИЛИСТНИК

ПЕТУРА

ЛИСТНА ДРЪЖКА

ВЪЗЕЛ

Дръжката: частта, която свързва листото с клона.

Възел: точката, където дръжката се свързва с клона.

Ако листото няма дръжка, то се нарича приседнало.

Раждат ли плодове?

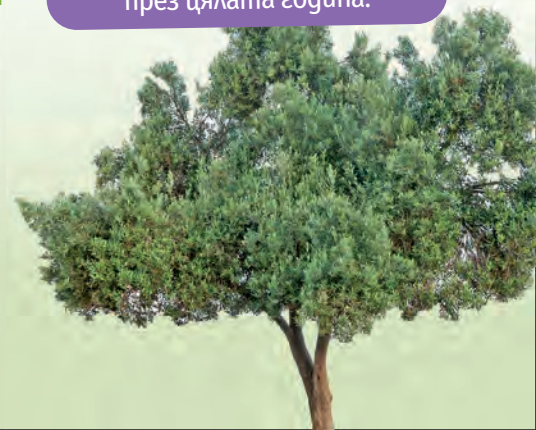
Да, но не всички могат да се ядат. Ако плодовете им са ядливи, дървото спада към категорията **ОВОЩНИ ДЪРВЕТА.**

Колко видове съществуват?

Разнообразието от съществуващите в природата дървета е огромно и то бива **ОПРЕДЕЛЯНО ВЪЗ ОСНОВА НА ТЕХНИЯ ВИД.**

ОКАПВАТ ЛИ ИМ ЛИСТАТА?

През есента листата на **широколистните дървета** окапват, а **иглолистните** ги запазват през цялата година.

АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИКИ

история

ЗАЩО Е БИЛ ТОЛКОВА ИЗВЕСТЕН?

Още приживе Александър става легенда, а по-късно разказите за него са събрани в книга, която се разпространява из целия свят.

Той е един от най-великите царе и завоеватели в историята: след като наследява баща си, Филип II, само за дванайсет години успява да завладее цялата персийска империя.

Къде е роден?

Александър се появява на бял свят в ПЕЛА, Македония, в известно благородническо семейство с митичен произход.

КОЙ ГО ОБРАЗОВА?

Александър има различни учители, но несъмнено най-значимият е философът Аристотел, който го обучава в продължение на три години.

Кой е Буцефал?

Това е КОНЯТ НА АЛЕКСАНДЪР, успял пръв да обуздае буйния му и странен нрав. Жребецът никога не изоставя своя господар до самата му смърт.

Какви битки предприема?

При ГРАНИК, ИСА и ГАВГАМЕЛА, където разгромява персийците, както и битката при река ХИДАСП срещу войската на индийския раджа Пор.

СИГУРНО ЗНАЕШ?

Името му е Александър III Македонски.

Как умира?

До ден днешен смъртта на Александър е МИСТЕРИЯ: вероятно е починал от малария, но някои смятат, че е бил отровен.

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ?

Александър Велики е имал двама снове – ХЕРАКЪЛ и АЛЕКСАНДЪР IV МАКЕДОНСКИ, родени от две различни съпруги. След смъртта му възникват спорове кой да го наследява, а впоследствие прерастват в жестока гражданска война.

ЗНАЕШ ЛИ, ЧЕ?

ПЛОДОВЕТЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИТЕ са изключително важен източник на витамини и други хранителни вещества, полезни за нашето здраве: идеалният вариант е да се консумират поне 5 порции на ден, три от зеленчуци и поне 2 от плодове.

Полезни ли са въглехидратите?

Разбира се! Те са основният източник на енергия за нашия организъм и следва да бъдат приемани ежедневно!

АМИ МЕЖДИННАТА ЗАКУСКА?

Междинните закуски СА ПОЛЕЗНИ, за да ни поддържат през деня и да не ни позволяват да стигаме до основните хранения прекалено гладни: най-добрият избор са плодовете – пресни или сушени.

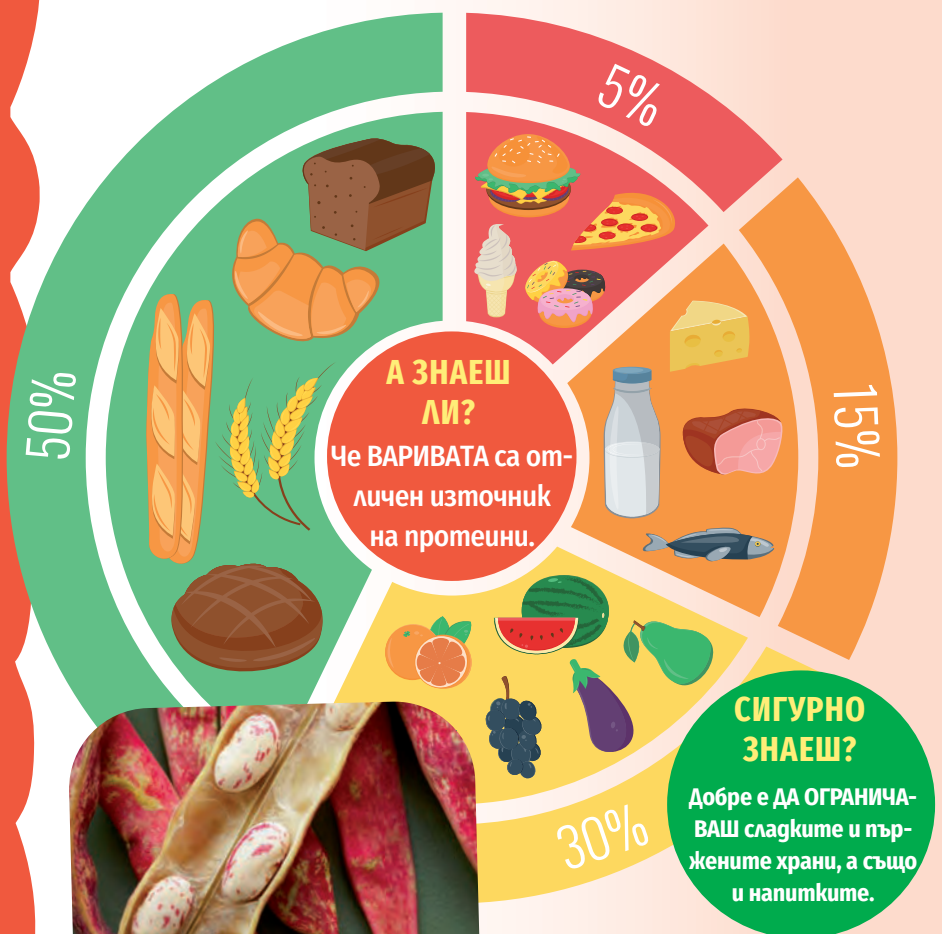
ЧОВЕШКОТО ТЯЛО

ХРАНЕНЕ

За да живеем и извършваме и най-малките действия, нашето тяло се нуждае от енергия. Тя се добива от храната.

Съществува ли идеално хранене?

Храненето е невероятен ценен инструмент за здравето. За да можем да го определим като правилно, то трябва да се базира на **ЗДРАВΟΣЛОВНА, БАЛАНСИРАНА** и **РАЗНООБРАЗНА** диета, в която да са включени всички хранителни групи в правилните пропорции.

Полезна ли е закуската?

Да! Добро решение е да започвате деня си с една **МНОГО ХРАНИТЕЛНА ЗАКУСКА**, но да е лека, за да ни изпълни с енергия.

Колко трябва да се пие?

ВАЖНО Е ДА СЕ ПИЕ поне 1.5 литра вода на ден. Трябва да се ограничи консумацията на подсладени енергийни напитки, това е добро правило, за да се поддържа във форма.

Киара Брицолара
850 ВЪПРОСА И ОТГОВОРА

Превод *Гергана Калчева-Донева*
Редактор *Петя К. Димитрова*
Коректор *Цветана Нинкова*
Илюстрации *архив Archeolibri, архив Creabooks,*
Андреа Орани, Стефано Скани
Дизайн и оформление *Донатела Бергамино*
Дизайн на корицата *Симона Терана*
Адаптация *Ивайла Пеева*

Италианска. Първо издание
Формат 70x100/16
Печатни коли 8
ISBN 978-619-164-594-7

Издава

enthusiast

Запазена марка

на „Алто комюникейшънс енг пбблишинг“ ООД

София, бул. „Васил Левски“ 31
тел.: 02/ 943 87 16
email: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ можете да закупите
от www.enthusiast.bg

Печат Мултипринт

850 вълнуващи въпроса и отговора в областта на историята, географията, изкуството, науката и много други любопитни неща, които трябва да знаете!

Над 110 теми със стотици снимки и цветни илюстрации. Тази книга е идеалното въведение в различни сфери за деца над 7-годишна възраст, а форматът на въпрос и отговор привлича вниманието на малките и им помага по-лесно да придобиват нови знания.

Цена: 30 лв./15.35 €

9 786191 645947

www.enthusiaist.bg

